

Búcsú Sárközi Istvántól

Ma, pénteken helyezik örök nyugalomra Kaposvárott dr. Sárközi István kandidátust, a Móra Ferenc Múzeum tudományos főmunkatársát, aki március 2-án, tragikus körülmények között hunyt el. A Zala megyei Tófej községben indult élet-pályája 1930-ban, s 53 év múltán Szegeden zárult. Nehéz gyermekkora után 1954-ben kitüntetéssel végzett a Szovjetunióban, a Kazányi Állami Pedagógiai Intézetnek történelmi szakán.

Szegeden doktorált 1968-ban, majd 1972-ben védte meg kandidátusi értekezését az ellenforradalmi rendszer népi iskolai politikájáról, melyet később az Akadémiai Kiadó könyv alakban is megjelentetett. Több mint 15 évig oktatott szegedi egyete-

men és főiskolákon, 1970 óta kutatóként dolgozott a JATE központi könyvtárában, majd a Csongrád megyei Levéltárban, végül a szegedi Móra Ferenc Múzeumban. Széles körű oktatói, kutatói tevékenysége mellett nevéhez fűződik az ópusztaszeri iskolamúzeum berendezésének összegyűjtése és a kiállítás megrendezése. 1947-ben lépett be a kommunista pártba — helytállásért 1957-ben a Munkás-Pártot Hatalomért kitüntetésben részesült.

Az akkor vállalt ügyet haláláig szívvel, lélekkel szolgálta. Lelkiismeretes munkájával minden energiáját a vállalt feladatok megoldására áldozta.

Móra Ferenc Múzeum

Önállóan a külpiacon

Jelenleg 226 vállalat és szövetkezet foglalkozik külkereskedéssel; ebből — leszámítva a szakkülkerkedelmi vállalatokat — az önálló külkereskedelmi jogot kapott termelő, kereskedelmi és szolgáltató szervezetek száma eléri a száznyolcvanat. A külpiacon önállóan működő vállalatok száma az utóbbi években gyorsult fel. 1981. óta több mint 60 vállalat és szövetkezet kapott engedélyt arra, hogy maga intézze külkereskedelmi ügyleteit.

A tapasztalatok — amelyek összességükben kedvezőek — arra utalnak, hogy mindenekelőtt azok a vállalatok tudnak élni az új lehetőséggel, amelyek korábban is szervezetenként, illetve önállóan gazdálkodtak.

Újabb barátságot ápoló közösségek

MSZBT-tanácskozás Szegeden

A Magyar—Szovjet Baráti Társaság megyei munkabizottsága tegnap délután Szegeden, az MSZMP Csongrád megyei Oktatási Igazgatóságának épületében ülést tartott. Ezen részt vett dr. Sebe János, a megyei pártbizottság osztályvezetője, Katanics Sándor, az MSZBT Országos Elnökségének képviselője. Reménik István a munkabizottság tagja köszöntötte a résztvevőket, értékelte a múlt évben végzett munkát, majd Garainé Csanádi Mária a megyei pártbizottság munkatársa fűzött szóbeli kiengesztelt a megyei munkabizottság idej munkatervére tett javaslatokhoz. E programmal kapcsolatban Bokányi Dezsőné, dr. Fenyősi István, Sturez Mártonné, Rózsa Dezsőné, Bóka István, és Fiedler Károly, az MSZBT Országos Elnökségének munkatársa mondta el véleményüket és javaslatukat. Garainé Csanádi Mária válasza után a jelenlevők a kiegészítésekkel elfogadták a javaslatot. Ezután kiemelték az MSZBT-munkát végző aktivisták jutalmazásáról határoztak. Végül Reménik István bejelentette, hogy az MSZBT Országos Elnöksége döntése alapján április 4-től a makói József Attila Gimnázium és a Maros Csepel Szövetkezet kollektívái ápolhatják hivatalosan elismert új tagszervezetként megvénkben a magyar—szovjet barátságot.

Katársra néhány fontos, mindenekelőtt a Szovjetunióval kapcsolatos gazdasági kérdéstről beszélt. Említette a portjának tevékenysége folyamatos, egyre színesebbé válik lendületesen fejlődik. Köszönhető ez a pártszervezetek céltudatos és átgondolt irányítómunkájának, segítőkészségének. A mozgalom jó kapcsolatokat alakított ki a társadalmi és tömegszervezetekkel. Jó néhány példát említett arra, hogy ezeket az átfogó gondolatokat megvénk dolgozóik, alkalmazottai, diákjai hogyan váltják valóra a hétköznapiak során.

Dr. Sebe János foglalta össze az elhangzottakat, bemutatva a következő időszak eddigénél is igényesebb MSZBT munkájának lehetőségeit. Befejezésül Katanics Sándor adta át a társulalmakait — amelyekről az MSZBT megyei munkabizottsága döntött — Hunyadi Lászlónak, a szegedi munkabizottság tagjának, Gál Antalnak, a csongrádi TBV főmunkatársának, Rimma Imrénének, a szentesi Erőssármú Szakközépiskola, Hajdú Gábornak, a makói 601. Ipari Szakmunkásképző Intézet, valamint Onódi Szűcs Istvánnak, a vásárhelyi Alumíniumszerkezetek Gyára MSZBT tagszervezet vezető elnökének.

Csepp és kavics

Kiállítási napló

Két Szegedhez kötődő fiatal művész bemutatkozó tárlata látható ezekben a napokban. A Bartók Béla Művelődési Központ B Galériájában a Szegedi Nemzeti Színház díszlettervezője, Ek Erzsébet teszi le névjegyét, a József Attila Tudományegyetem klubjában pedig a nemrégiben városunkba települt textiltervező, Nánay Szilámér mutatja be festményeit, vegyes technikával készült lapjait. Különös véletlen: mindketten egy-egy jelképes motívum bukórésében dolgoznak, egy-egy szimbólum köré formálják mondanivalójukat. Ek Erzsébet a kavicsok szerelmese, Nánay Szilámér egy tágabb asszociációkat rejtő, jelképes, a cseppformát szembesíti világnak ellentmondásait.

pattanás előtti formáját idézi. Ezt a motívumot helyezi képeinek ellentmondásos felületeire. Valamennyi festményen ugyanis világok vetelkednek, a káosz és a rend, az érzelmek és a logika, az organikus természet és a geometrikus szigorúság, a vonzó és az ijesztő, a természetes és a mesterséges ellentmondásait igyekszik kicsiholni cseppben sűrűsödő emberjelének reményét, küzdelmét, kihívását. Izgalmas felületein kétféle kódolás szembesül: a természet génekebe zárt üzenete és a számítógépek lyukkártyarendszere. Kétség nem férhet, hogy Nánay Szilámér művész világában a képek, voksol. Mindezt a mély emberi tar-

talmakat hordozó művészi elkötelezettséget nagyon differenciált, színekben változatos, felületi megoldásokban gazdag képein éri el. Van egy grafikai sorozata, mely nagy méretű textiljeinek előmunkálataiként is felfogható. Példamutató az a következetesség, a téma összes variációjának kibontása, mely ezeken a fűzött, festett, vonalkázott grafikákon tetten érhető.

Ek Erzsébet saját kezűleg írt egyik kiállítási „üzenetén” ez olvasható: „Minden alkotás(om) az elmúlásról szól.” Nánay minden munkája a megmaradás reményét hordozza. Véletlenül, ha szimpátiám az övé?!

Tandí Lajos

Ek Erzsébet már kiállításra invitáló meghívóján is tanúbizonyságot tesz az ötlet iránti vonzódásáról. Nevéhez kapcsolódva olyan szavakat gyűjtött sorba, amelyek EK-re végződtek. Úgy tűnik, e sorozatokhoz fűződő kötődése más területeken is jelentkeznek. Kiállításának alapvetően fő motívuma a kavics. No meg, mintegy puha gondokahang, kísérőként a vaskos fík. Ovidiust hívja segítségül és igazolásként: „Könél nincs komorabb, / hullámnál semmi sem lágyabb, / mégis a lassú víz / vájja a sziklaköveket.” Mindent elkövet, hogy a valóban szép formájú, gyönyörű érzésű, finom színű kavicsainak valamilyen jelképes értelmét adjon, fáradozásait nem kíséri teljes siker. Tegye bár kavicsait filigrán formájúba, próbálja — Amerigo Tot A mag apoteozisa című domborművének mintájára — beszorítani „a születés, a jövő, az elvetett mag reménye” divatos skatulyájába, rakja bár kőalumba, kavicsantikváriumába, igencsak ellenáll a fólhasznált tárgy a művészi szándékának. Pedig még egy fotósorozattal is megerősítette, s feljegyzéseivel is igyekezett eligazító útmutatásokat adni a látogatóknak. A filc filc, s Ek Erzsébetről megtudtuk, milyen érzékeny egy ötleter, hány variánst képes készíteni egy témára, de hogy milyen képzőművész, azt legfeljebb sejtethetjük.

Nánay Szilámér következő, érzékenyebb és érzelmesebb alkotás. Kitalált magának ő is egy jelet. Nevezik cseppformának, mely képeinek során szinte minden alkalommal visszatér, s hol egy mag képzetét, hol egy sejt duzzadó ábráját, hol egy emberlehetőség reményét, hol egy esőcsepp-

Gazdasági munkaközösség az élelmiszeriparban

Az élelmiszeriparban megtették az első lépéseket a vállalati gazdasági munkaközösségek; áttűtött sikert egyelőre még nem mondhatnak magukénak. Am bebizonyosodott, hogy a munkaközösségek korábban nemegyszer megoldhatatlannak bizonyult feladatokat viszonylag hamar valósítanak meg. Mindenekelőtt a régi gépek felújításánál új üzemszerek, részletek építésénél, általában a vállalatok szűkös termelési lehetőségeinek bővítésénél érnek el jó eredményeket — ezt igazolta a MEM és az EDOSZ együttes értékelése.

Az elemzés szerint 1982-ben az élelmiszeriparban 2200 résztvevővel 177 munkaközösség működött, egy évre rá már 307-et tartottak számon és a szervezetekben négyezren tevékenykedtek. A munkaközösségek termelésének értéke egy év alatt 120-ról 400 millió forintra emelkedett. Ez az eredmény önmagában nem valamiféle kiemelkedő teljesítmény. hiszen az élelmiszeripar egy éves termelésének értéke 230 milliárd forintot tesz ki. Am a munkaközösségek az üzemelemek műszaki szempontból gyakran kritikus helyein vállaltak munkát, így teljesítményük nagy hasznót hoz. Annál is inkább, mert a legtöbb helyen hosszú évekig nem találtak szerződéses partnert a műszaki berendezések felújítására vagy a „külső” vállalkozók olyan összegeket kértek, amelyeket az üzemek — a szűkös felelősségi alap miatt — nem tudtak teljesíteni.

Erdekesen alakul a munkaközösségek száma a szakágazatokban. A legtöbb munkaközösség a húspárban alakult. Itt 62 kisvállal-

kozást tartanak számon, és számuk szinte hónapról hónapra növekszik. Összefüggésben azzal, hogy az élelmiszeriparban ebben az ágazatban különösen nagy szükség van a részfolyamatok tökéletesítésére.

Megjelent a Csongrád megyei útikönyv

A könyvtárak és könyvesboltok polcain mindaddig hasztalan keresték, kötetet vehet kézbe a jövőhét elejéig az érdeklődő olvasó. Egyelőre a Szeged Tourist Victor Hugó utcai irodájában, később már a boltokban és utcai árusítóknál is megvásárolható lesz a Csongrád megyei útikönyv. A régóta nélkülözött, tágabb környezetű földrajzi, történelmi, gazdasági, kulturális-szellemi, valamint idegenforgalmi sajátosságait egy-egy faszalag szerkesztésben bemutató könyv — sajtó alá rendezte a Panoráma — a napokban hagyta el a pontos, szép munkát végző győri Széchenyi Nyomdát. Még épp időben ahhoz, hogy az Utazás '84 című idegenforgalmi szakkiallítás és vásárlatói is kezükbe vehessék.

Elsősorban a Csongrád megyébe látogató „idegeneknek”, a hazai látogatóknak, turistáknak szolgál hasznos tájékoztatással az útikönyv, rövid, de tartalmas összefoglalást adva mindazokról a folyamatokról, történésekről, amelyek a táj életében

Ezután rendezte meg az MSZMP Csongrád megyei bizottsága propaganda és művelődési osztálya az MSZBT tagszervezetek és a munkájukat segítő irányító pártszervezetek titkárainak megyei tanácskozását az oktatási igazgatóság előadóteremében. Dr. Sebe János köszöntötte a résztvevőket, majd dr. Kanyó Ferenc, az oktatási igazgatóság vezetője tájékoztatót tartott a Szovjetunió bel- és külpolitikájáról. Ebben hangsúlyozta, hogy népünk országunk Szovjetunióhoz való viszonya, testvérjü kötődése sorskérdésünk. Szólt az aktuális politikai kérdésekről, kiemelve a Szovjetunió következetes békepolitikáját.

Ezután Perjesi József a megyei pártbizottság mun-

Az áprilisi Tiszatáj

Körösi Csoma Sándorra, a szerint megirt műre hívjuk a figyelmet (Csurka István: Fényes karácsony, Jókai Anna: Doktorvilág). Kiemeljük az áprilisi számból Csóri Sándor, Baka István és Páskándi Géza, valamint a „Kilencek” (Utassy József, Kiss Benedek, Kovács István, Rózsa Endre és a többiek) legújabb verseit. A „Kilencekről”, nemrég megjelent antológiájukról (Elerhetetlen föld II.) ugyanebben a számban Szokolczay Lajos tanulmánya olvasható. Utassy költszetében — írja Szokolczay — minden olyan érték megvan, mely a csoport legjobbjait jellemzi: „biztos ítélőerő, morális tartás, formaérzékenység”. „Jó részt neki köszönhető, hogy a hetvenes évek zürzavarában, mely olykor-olykor a nemzet tudatát is kemény próbak elé állította, főlhangzhatott a nemzedékét reprezentáló tiszta hang...” Jánosy István a fiatalon elhunyt Herbszt Zoltánról írt szép esszét. A tehetséges költő ezekben a napokban lenne 25 éves.

A Tiszajárásban Tóth Béla újabb állomása egy kellemben nevű helység, Döge. Itt a tizenhatkötetes meserővel, Olbey Irénnel beszélget, s találkozik egy „élő, eleven mesefával” is. De amit az öreg mesélő elősöröl, az „a keserű valóságból kopog össze”. Nem kell az alma, azt mondják, csak ráfizetés van vele. Az idős férfi így panaszkodik: „Traktorokkal tépjük ki a fájdalomtól sikongató fákat. [...] zsebében elindult Indiába, s vonaton, alkalmi gépkocsin, hajón és gyalog végigjárta azokat a helyeket, ahol annak idején Körösi Csoma is megfordult. A nagy utazás emlékeiből később könyvet írt, az útinapló megjelenését azonban már nem érthette meg. Jakabosról Gálfalvi György szeretettel megírt portréját olvashatjuk. Az Indiai útinapló című kötetéről pedig Kovács István ír. Az összeállítást egy — Torma József által gyűjtött — baskir népmese zárja.

Két drámaiban ízesen, a klasszikus novella szabályai szerint megírt műre hívjuk a figyelmet (Csurka István: Fényes karácsony, Jókai Anna: Doktorvilág). Kiemeljük az áprilisi számból Csóri Sándor, Baka István és Páskándi Géza, valamint a „Kilencek” (Utassy József, Kiss Benedek, Kovács István, Rózsa Endre és a többiek) legújabb verseit. A „Kilencekről”, nemrég megjelent antológiájukról (Elerhetetlen föld II.) ugyanebben a számban Szokolczay Lajos tanulmánya olvasható. Utassy költszetében — írja Szokolczay — minden olyan érték megvan, mely a csoport legjobbjait jellemzi: „biztos ítélőerő, morális tartás, formaérzékenység”. „Jó részt neki köszönhető, hogy a hetvenes évek zürzavarában, mely olykor-olykor a nemzet tudatát is kemény próbak elé állította, főlhangzhatott a nemzedékét reprezentáló tiszta hang...” Jánosy István a fiatalon elhunyt Herbszt Zoltánról írt szép esszét. A tehetséges költő ezekben a napokban lenne 25 éves.

1972 őszén egy Jakabos Ödön nevű kézdívasárhelyi fiatalember öt-dollárral a fájdalomtól sikongató fákat. [...] zsebében elindult Indiába, s vonaton, alkalmi gépkocsin, hajón és gyalog végigjárta azokat a helyeket, ahol annak idején Körösi Csoma is megfordult. A nagy utazás emlékeiből később könyvet írt, az útinapló megjelenését azonban már nem érthette meg. Jakabosról Gálfalvi György szeretettel megírt portréját olvashatjuk. Az Indiai útinapló című kötetéről pedig Kovács István ír. Az összeállítást egy — Torma József által gyűjtött — baskir népmese zárja.

Két drámaiban ízesen, a klasszikus novella szabályai szerint megírt műre hívjuk a figyelmet (Csurka István: Fényes karácsony, Jókai Anna: Doktorvilág). Kiemeljük az áprilisi számból Csóri Sándor, Baka István és Páskándi Géza, valamint a „Kilencek” (Utassy József, Kiss Benedek, Kovács István, Rózsa Endre és a többiek) legújabb verseit. A „Kilencekről”, nemrég megjelent antológiájukról (Elerhetetlen föld II.) ugyanebben a számban Szokolczay Lajos tanulmánya olvasható. Utassy költszetében — írja Szokolczay — minden olyan érték megvan, mely a csoport legjobbjait jellemzi: „biztos ítélőerő, morális tartás, formaérzékenység”. „Jó részt neki köszönhető, hogy a hetvenes évek zürzavarában, mely olykor-olykor a nemzet tudatát is kemény próbak elé állította, főlhangzhatott a nemzedékét reprezentáló tiszta hang...” Jánosy István a fiatalon elhunyt Herbszt Zoltánról írt szép esszét. A tehetséges költő ezekben a napokban lenne 25 éves.